

LUOMU OSANA KOSMETIIKKA-ALAN TULEVAISUUTTA

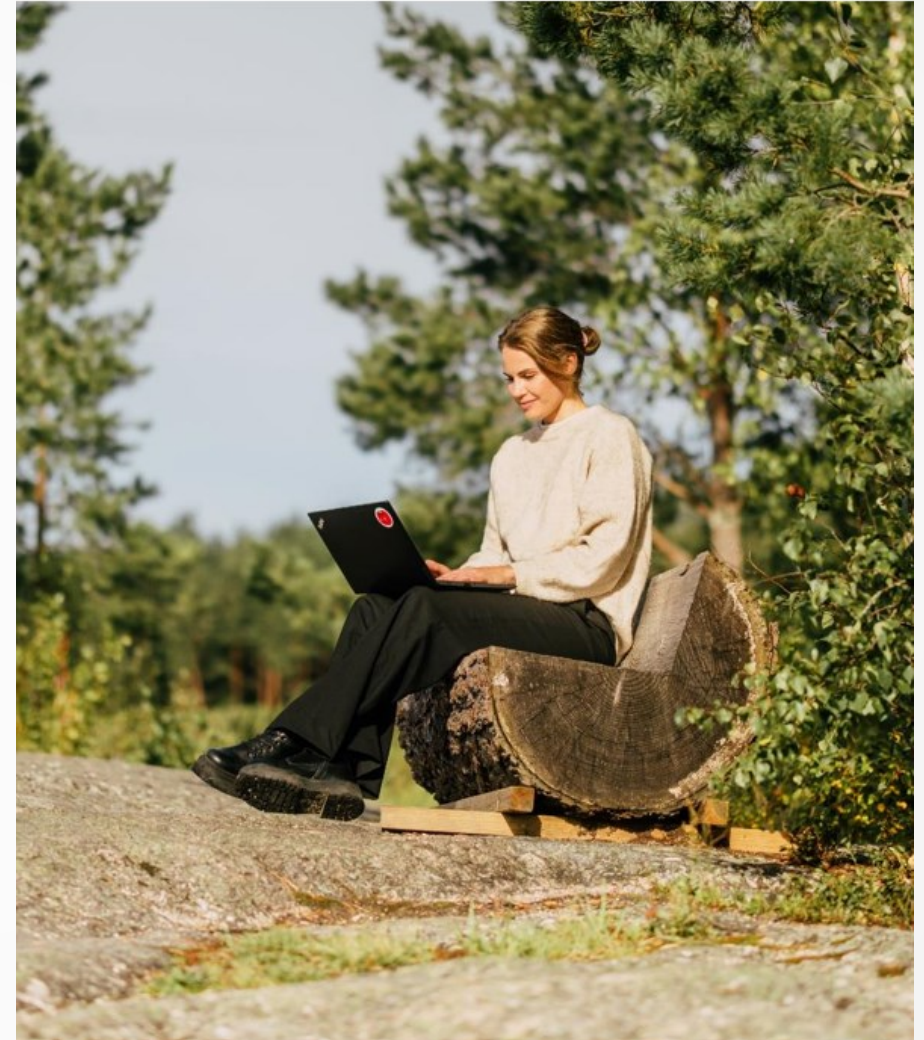
Iida Alasentie
Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti

Luomufoorumi
19.3.2026

OMAA TAUSTAA

- ETM (2022) ja Estenomi YAMK (2025)
 - Kosmetiikkaan liittyvä kulutuskäyttäytyminen
 - Poliittinen kulutus ja markkinointiviestintä
 - Kosmetiikkayritysten kiertotalousratkaisut
- Väitöskirjatutkija Ruralia-instituutilla
 - Yhteiskuntatieteiden tohtoriohjelma HY:llä
 - Tutkimusteemat:
 - Suomalaisten kosmetiikkayritysten kestävyysviestintä
 - Sidosryhmien välinen vuorovaikutus
 - Kestävyyteen ja luottamukseen liittyvien merkitysten rakentuminen

Kuva: Krista Luoma

NOIN 90 % SUOMALAISISTA KÄYTTÄÄ KOSMETIIKKA SÄÄNNÖLLISESTI

Suomen kosmetiikan kuluttajamarkkinoiden arvo oli n. 1,2 miljardia euroa vuonna 2024. Markkinoiden ennustetaan kasvavan lähes 1,6 miljardiin euroon vuoteen 2030 mennessä. Erityisesti luonnonmukaisen kosmetiikan kysynnän odotetaan kasvavan keskivertomarkkinaa nopeammin.

Lähteet:

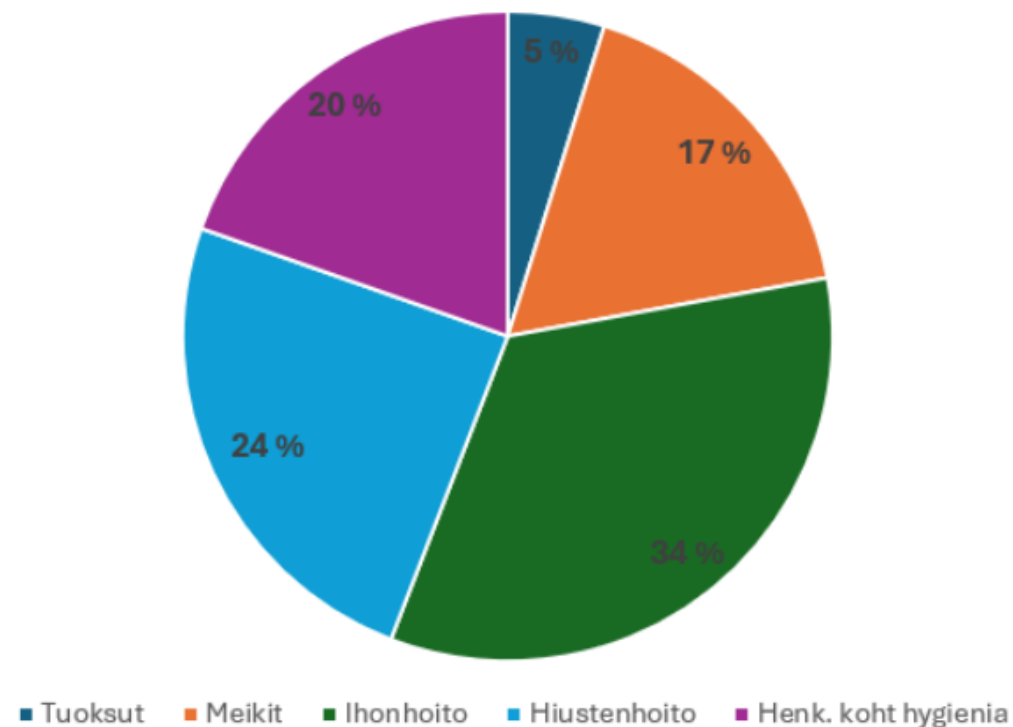
Kosmetiikka- ja hygienieollisuus ry (2025)

Kaupan liitto & Statista (2025)

Kosmetiikan kokonaismyynti Suomessa vuonna 2024

- Suurin tuotekategoria on ihonhoitotuotteet, jonka osuus on 34% kosmetiikan kokonaismyynnistä. Kaikkien tuoteryhmien myynti kasvoi Suomessa vuonna 2024.
- Tarkkoja lukuja luomu- ja luonnonkosmetiikan myynnistä ei ole saatavilla.

Kosmetiikan kulutus tuoteryhmittäin (%)

Lähde: Kosmetiikka- ja hygienieollisuus ry / Cosmetics Europe (2025)

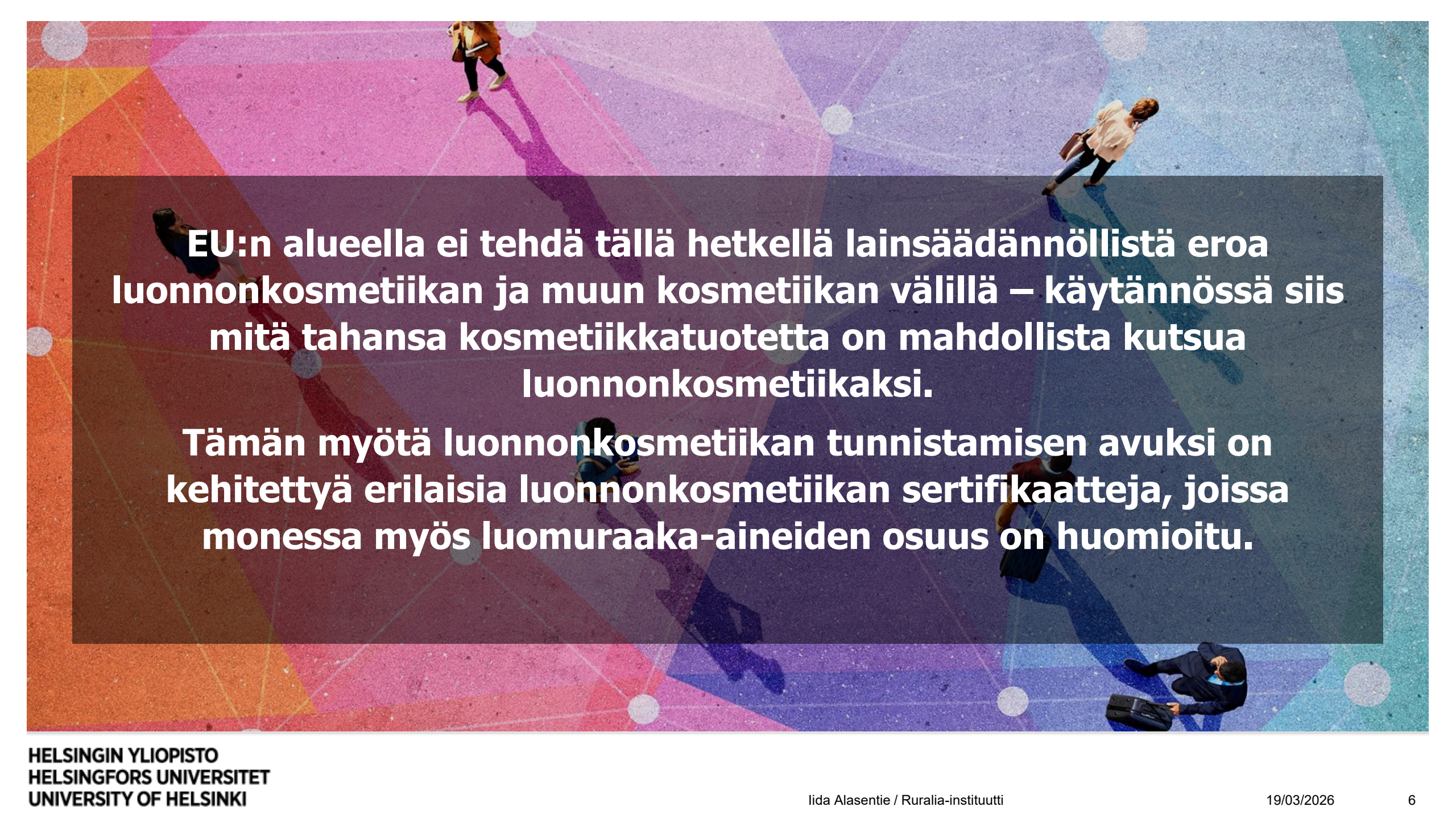

KOSMETIIKKA-ALAN SÄÄNTELY SUOMESSA

- **EU:n kosmetiikka-asetus:** Säätelee kosmetiikan turvallisuutta ja pitää sisällään mm. luettelot kosmetiikan kielletyistä ja rajoituksin sallituista ainesosista. Säätelee myös tuotteiden pakkausmerkinnöistä.
- **Kansallinen laki kosmeettisista valmisteista:** Säättää EU:n kosmetiikka-asetuksen valvonnasta, josta Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes ja Tulli Suomessa vastaavat. Kansallinen laki säätelee lisäksi tuotetietojen kielivaatimuksista ja pakkausmerkinnöistä.
- Kosmetiikkaa koskee myös soveltuvin osin esim. aerosolilainsäädäntö. Kosmetiikan sisältämien ainesosien ympäristövaikutuksista säätelee **EU:n kemikaaliasetus REACH.**

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1223/2009,
annettu 30 päivänä marraskuuta 2009,
kosmeettisista valmisteista
(uudelleenlaadittu toisinto)
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

An aerial photograph of a busy city street with a vibrant, multi-colored geometric pattern on the pavement. The colors include shades of pink, purple, blue, and orange. Several people are walking across the frame, their shadows cast long and dark on the ground. The scene is captured from a high angle, looking down at the pedestrians and the intricate floor design.

EU:n alueella ei tehdä tällä hetkellä lainsäädännöllistä eroa luonnonkosmetiikan ja muun kosmetiikan välillä – käytännössä siis mitä tahansa kosmetiikkatuotetta on mahdollista kutsua luonnonkosmetiikaksi.

Tämän myötä luonnonkosmetiikan tunnistamisen avuksi on kehitettyä erilaisia luonnonkosmetiikan sertifikaatteja, joissa monessa myös luomuraaka-aineiden osuus on huomioitu.

LUONNONKOSMETIIKKA

- Luonnonkosmetiikalla tarkoitetaan kosmetiikkatuotteita, jotka on valmistettu pääosin luonnosta peräisin olevista raaka-aineista.
- Usein luonnonkosmetiikan sertifikaatit ottavat kantaa myös muihin ekologisuutta ja eettisyyttä edistäviin valmistustapoihin ja raaka-aineiden jäljitettävyyteen.
- Termin käyttöä ei ole säännelty laissa, mikä on johtanut eri järjestöjen kehittämien sertifikaattien yleistymiseen.

LUOMUKOSMETIIKKA

- Termillä viitataan kosmetiikkaan, jonka kasvipohjaisista raaka-aineista suurin osa on luomulaatuista.
- Kosmetiikan luomumerkit perustuvat yksityisiin sertifikaatteihin. EU:n luomutunnus eli lehtimerkki on tarkoitettu ainoastaan elintarvikkeille.
- Yleisimpiä kosmetiikassa käytettäviä luomuraaka-aineita ovat mm. erilaiset kasviöljyt sekä –vedet, esimerkiksi marjojen siemenöljyt ja kukkaisvedet.

LUONNONKOSMETIIKKA

- Suurin osa raaka-aineista tulee olla luonnollista alkuperää. Luonnonkosmetiikassa ei lähtökohtaisesti käytetä esimerkiksi synteettisiä hajusteita, väriaineita, silikoneja tai mineraaliöljyjä.
- Euroopassa tunnetuin luonnonkosmetiikan sertifioija on Ecocert, joka on viiden eri sertifiointitahon luoma yhteinen standardi.

LUOMUKOSMETIIKKA

Euroopassa yleisimmin käytetyn kosmetiikan luomusertifikaatin Ecocert COSMOS Organic-merkin kriteerien mukaan tuotteen tulee sisältää:

- Vähintään 95% luomuperäisiä kasviaineesia.
- 20% luomua koko koostumuksesta (huuhtoutuvat tuotteet 10%).

YMPÄRISTÖMERKKIEN KÄYTTÖ KOSMETIIKASSA JA UUSI GREEN CLAIMS -DIREKTIIVI

- 85 % pohjoismaisista kuluttajista uskoo yritysten liioittelevan kosmetiikkatuotteiden ympäristöystävällisyyttä.
- Kuluttajat ovat entistä kiinnostuneempia tuotteiden sisältämistä raaka-aineista ja kemikaaliturvallisuudesta. 73 % pohjoismaisista kuluttajista ajattelee, että on vaikeaa saada selville sisältävätkö kosmetiikka- ja hygieniatuotteet haitallisia aineita.
- Green Claims-direktiiviin varautuminen (ja siihen liittyvä epävarmuus) ohjaa erityisesti suuria yrityksiä hankkimaan kolmannen osapuolen todentamia ympäristömerkkejä ja luonnonkosmetiikan sertifikaatteja.

Ympäristömerkki. 2024. Mitä kuluttajat ajattelevat kosmetiikasta? Joutsenmerkin pohjoismaisen kuluttajatutkimuksen tuloksia (N = 4500, Suomi N = 1000).

Alasentie, I. 2025. Kiertotalous osana suomalaisten kosmetiikkayritysten kestävää liiketoimintaa.

Joutsenmerkki. 2025. Joutsenmerkityn kosmetiikan uudet kriteerit julkaistu.

Pohjoismainen Joutsenmerkki

EU-ympäristömerkki

ONKO SERTIFIKAATTI TÄRKEÄ KOSMETIIKAN KÄYTTÄJÄLLE?

- Sertifikaatti voi olla tärkeä silloin, kun kyseessä on käyttäjälle tuntematon tuote tai ostopaikka. Omassa tutkimuksessani kosmetiikan käyttäjät eivät suhtautuneet sertifikaatteihin välttämättömyytenä, vaan tuotteiden käytön taustalla korostui ennen kaikkea tuotteen toimivuus, hinta, saatavuus sekä käytetyt raaka-aineet. Myös kotimaisuutta pidettiin tärkeänä.
- Kaupan liiton (2025) mukaan suomalaiset kuluttajat kiinnittävätkin keskivertoa enemmän huomiota kosmetiikkatuotteiden hintaan. Muita keskeisiä ostopäätöstä ohjaavia tekijöitä ovat mielikuva laadusta ja sopivuus ihotyypille. Suosituin ostopaikka on ruokakauppa.
- Erityisesti luonnon- ja luomukosmetiikan valikoima on laajentunut, joka on osaltaan johtanut luonnonmukaisen kosmetiikan käytön lisääntymiseen.

*Alasentie, I. 2022. Luonnonkosmetiikkatuotteiden kulutukseen liittyvät merkitykset.
Kurjenoja, J. 2025. Kaupan liitto. Kosmetiikan kuluttajat ja kuluttajamarkkinat –raportti.*

Tämä ketju luottaa Helsingin keskustan vetovoimaan – avasi lippulaivamyymälän entisiin pankin tiloihin

Luonnonmukaisia tuotteita myyvä Ruohonjuuri avasi Helsingin keskustaan suurimman myymälänsä. Nordea ehti olla näissä tiloissa vuosikymmeniä.

Talouselämä, 24.3.2022

Stockmann avaa Helsingin-tavarataloon uuden luonnonkosmetiikka-alueen

Stockmann Oyj Abp, lehdistötiedote 31.8.2020

Stockmann vahvistaa suosittuun luonnonkosmetiikan valikoimaansa ja avaa Helsingin-tavarataloon uuden luonnonkosmetiikka-alueen. Raikkaan uudistuksen myötä Stockmannin laaja luonnonkosmetiikkavalikoima pääsee paraatipaikalle tavaratalon katutasoon ja kasvaa samalla monilla uusilla brändeillä.

Stockmann, 31.8.2020

Tokmanni, 28.8.2025

LUOMUN KANNALTA KIINNOSTAVAT KOSMETIIKAN TRENDIT SUOMESSA

- **Luonnonmukaisen kosmetiikan suosio kasvaa.** Tämä näkyy erityisesti puhtaus- ja hoitotuotteissa. Meikeissä luonnonkosmetiikan markkinan kasvuodotus viidessä vuodessa lähes 50 %.
- **Japanilaisten ja korealaisten ihonhoitotuotteiden** kysynnän kasvu ja sen myötä monipuolistunut valikoima. Japani on maailman suurin kosmetiikkamarkkina.
- **Miesten kosmetiikka:** Miehillä suunnatun kosmetiikan kysyntä on kasvussa. Erityisesti hajusteiden käyttö on kasvanut viime vuosina nuorten miesten keskuudessa.
- **Erilaiset hyvinvointitrendit:** Ravintolisät ja muiden hyvinvointituotteiden käytön lisääntyminen. Kuluttajat myös yhä kiinnostuneempia raaka-aineista, tekoälyä ja sovelluksia hyödynnetään ainesosaluetteloiden eli ns. INCI-listojen tulkitsemiseen.

*Kurjenoja, J. 2025. Kaupan liitto. Kosmetiikan kuluttajat ja kuluttajamarkkinat –raportti.
Statista. 2025. Cosmetics and personal care industry in Finland.*

LÄHTEET

Alasentie, I. 2022. Luonnonkosmetiikkatuotteiden kulutukseen liittyvät merkitykset. <http://hdl.handle.net/10138/341277>

Alasentie, I. 2025. Kiertotalous osana suomalaisten kosmetiikkayritysten kestävää liiketoimintaa. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2025060921648>

Joutsenmerkki. 2025. Joutsenmerkityn kosmetiikan uudet kriteerit julkaistu. Viitattu 20.3.2026. <https://joutsenmerkki.fi/joutsenmerkityn-kosmetiikan-uudet-kriteerit-julkaistu/>

Kosmetiikka- ja hygieniateollisuus; Cosmetics Europe. 2025. Kosmetiikkamarkkinat. Viitattu 19.3.2026. <https://kosmetiikkajahygienia.fi/ajankohtaista/markkinakatsaukset/kosmetiikkamarkkinat/>

Kosmetiikka- ja hygieniateollisuus. 2025. Lähes 90% suomalaisista käyttää säännöllisesti kosmetiikkaa. https://kosmetiikkajahygienia.fi/2025/04/24/lahes-90-suomalaisista-kayttaa-saannollisesti-kosmetiikkaa/#_ftnref1

Kurjenoja, J. 2025. Kaupan liitto. Kosmetiikan kuluttajat ja kuluttajamarkkinat –raportti. <https://kauppa.fi/uutishuone/2025/04/24/kosmetiikkamarkkina-kasvaa-maailmalla-suomella-vientipotentialia-luonnonkosmetiikassa/>

Statista. 2025. Cosmetics and personal care industry in Finland. <https://www.statista.com/topics/13763/cosmetics-and-personal-care-industry-in-finland/?srsltid=AfmBOopRDyKNwmKQroesY8a1OVEXrXf0eocB6airPEtQN9Q3xRCKFMZ>

Ympäristömerkki. 2024. Mitä kuluttajat ajattelevat kosmetiikasta? <https://joutsenmerkki.fi/materiaalit/tietopaketti-kosmetiikasta/>